

[Anna Westergaard.]

de, der har velhavende Forældre, og det er denne Ordning, jeg med Mindretallet finder udemokratisk og urimelig, ikke mindst i Betragtning af, at en helt anden Ordning gælder, naar Mænd fra de lavere Klasser ønsker Overgang til Assistentklassen; de lider ingen Lønnedgang, og de støttes paa alle Maader i deres Bestræbelser for at arbejde sig frem i deres Etat. Det har jeg intet imod, det er rigtigt, men det forekommer mig, at de unge Kontorister maa have et selvfølgeligt Krav paa en lige saa god Behandling i deres paaskønnelsesværdige Bestræbelser for at komme frem. Det kan ikke være Lovgivningens Opgave at stække saadanne Bestræbelser, men det gør den nuværende Ordning for Kontoristernes Vedkommende.

Man indvender, ved jeg, at disse Kontorister gaar en Genvej gennem den højere lønnede Kontoristklasse til Assistentstillingen. Men denne Indvending har ingen Gylighed, saa længe der ikke er Adgang til Assistentklassen for Kvinder paa lige Betingelser som for Mænd, og det er der ikke. Man bruger her den Fremgangsmaade paa Forhaand at fastslaa, at man antager 10 pCt. f. Eks. 4 af 40 Kvinder mellem Ansøgerne, og Resultatet er bl. a. det interessante, da man jo vælger de bedste, at der i Praksis — ogsaa lovstridigt — kræves en større Eksamen af en Kvinde end af en Mand for at komme ind i Elevklassen. Saalænge der ikke er fri Bane for Kvinder til Elevstillingen, er det ikke berettiget at argumentere med, at de vælger Kontoriststillingen. Og man anlægger jo heller ikke dette Synspunkt, naar det gælder Portører eller Postbude, der vil være Assistent, skønt de jo i deres Stillinger har endnu højere Løn end Kontorister. Desværre er det ikke lykkedes i Kommissionen eller i det andet høje Ting at skaffe Flertal for en retfærdigere Ordning. Der er kun opnaaet en ganske lille Indrømmelse i Retning af, at de paagældende Kontorister bevarer deres Tjenestemandstilling under Uddannelsen. Saa maa Retfærdigheden vente, det gør den jo desværre saa tit.

Men der er en anden Ting, jeg gerne vil omtale ved denne Lejlighed, og det er den Ordning, jeg før lige rørte ved, nemlig den, at man pr. Regulativ i visse store Etater forbeholder Kontoriststillingen for Kvinder alene, altsaa bekendtgør i Regulativet, at kun Kvinder kan antages som Aspiranter til Kontoriststillingen. Man gør herved denne Klasse af Tjenestemænd til en Opsamlingsklasse for billig kvindelig

Arbejdskraft, en Handlemaade, der ikke kan være i Overensstemmelse med Loven om Mænds og Kvinders lige Adgang til Stillinger og Hverv. Den vanskelige og mangelfulde Overgangsbestemmelse, som jeg lige har omtalt, gør, at denne Klasse, Lovens 17de og nederste Klasse i Etaterne, bliver en lukket Klasse for Kvinder alene, og Opretholdelsen af en saadan Ordning synes ganske uforenelig med den Ligeret, der dels gennem Loven om Mænds og Kvinders lige Adgang til Stillinger og Hverv, dels gennem selve Tjenestemandsløven lovmæssigt er til sikret Kvinderne.

Denne Sag har været rejst mange Gange fra Kvindernes og Kvindeorganisationernes Side, men den er altid et eller andet Sted stødt paa en Modstand, der ærlig talt var en bedre Sag værdig. Alle Anløb er hidtil druknet i en stiv og stum Tavshed. Enkelte Gange har Sagen været rejst i Rigsdagen, og hver Gang har man mødt den Forklaring, at Kvinderne egner sig saa særlig storartet til at være i denne lukkede Klasse og ikke nær saa godt til de Stillinger, der giver Adgang til etats-faglig Uddannelse og dermed til Avancement til overordnede Stillinger.

Denne Argumentation er forunderlig og ikke noget Grundlag for i officielle Reglementer at tilsidesætte givne Love. Det er jo nemlig en Selvfølge, at Mænd udmærket kan udfylde Kontoriststillingen, og der er sikkert ingen anden Grund til at nægte dem Adgang til denne Stilling end den, at man ved kun at anvende Kvinder kan bevare en lavere Løn i Klassen, en Slags særlig Kvindeløn, hvilket maa siges at være ubetinget i Modstrid med baade Loven om Adgang til Stillinger og selve Tjenestemandsløven. Jeg har personligt Kendskab til Eksempler paa, at Mænd har ønsket saadan Stilling uden at kunne komme i Betragtning paa Grund af dette Reglement, altsaa paa Trods af Loven. Det vil sikkert vise sig, hvis man ophæver denne Bestemmelse — det tvivler jeg ikke om —, at langt flere Kvinder end Mænd vil gaa ind i Kontoriststillingen; det er uden videre klart. Men det er ikke holdbart, og det bør ikke vedblivende tolereres, at man ved et Regulativ opretholder Stillinger for Kvinder alene eller for Mænd alene, for det er i Strid med baade Bogstav og Aand i de Ligeretslove, det Ligeretssyn, som her i Landet er gældende i Lovgivningen for Kvinder og Mænd. Jeg vil derfor indtrængende henstille til den højtærede Finansminister at foranledige en Ændring foretaget i dette Forhold, saa at Tjenestemandsløven